

Ljubljana, 23. april 2020

Vlada Republike Slovenije

Gregorčičeva 20
1000 Ljubljana

Ministrstvo za kulturo RS

Maistrova 10
1000 Ljubljana

Predlogi Asociacije glede t.i. drugega paketa protikorona pomoči

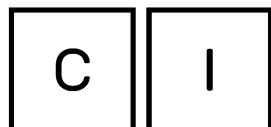
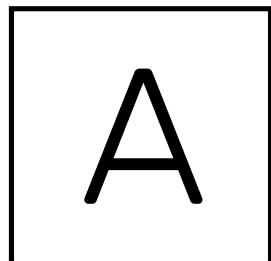
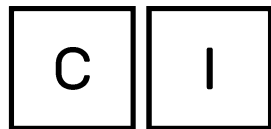
Spoštovani!

V Društvu Asociacija smo skupaj s številnimi krovnimi združenji v kulturi ob sprejemanju *Zakona o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo* opozorili na možnosti za izboljšanje zakona. **Veseli nas, da vložena novela vključuje tudi nekatere naše predloge oziroma rešitve, ki so sorodne rešitvam, ki smo jih že predlagali.** Pozdravljamo, da bodo poslej do temeljnega dohodka upravičeni vsi samozaposleni, tudi tisti, ki ne opravljajo dejavnosti za polni delovni čas. Prav tako je pozitivna sprememba, da se ukinja februar kot referenčna točka glede temeljnega dohodka, saj je ta problematičen zaradi različne narave dela samozaposlenih. Naposled je zelo blizu našemu predlogu tudi primerjava izpada dohodka na letni ravni; rešitve kot so predlagane v novih 22. in 37. členu so bolj ustrezne in enostavnejše. Dejstvo, da se bo pomoč v obliki temeljnega dohodka vračalo brezobrestno, je prav tako smiselna rešitev, saj se ne kaznuje finančnega uspeha.

Glede novele s tem ostaja odprta predvsem ena ključna dopolnitev.

Potrebno je izbrisati določilo, ki govori o tem, da je izjava, s katero prosijo samozaposleni za temeljni dohodek, javna. Nobenega pravega razloga ni, da bi bila izjava javna, se pa ob tem lahko pojavijo težave zaradi varovanja osebnih podatkov. Zbiranje in obdelava osebnih podatkov morata biti po Splošni uredbi EU o varstvu podatkov (ang. kratica GDPR) namenska, pri čemer (b) alineja prvega odstavka 5. člena določa, da so podatki »zbrani za določene, izrecne in zakonite namene ter se ne smejo nadalje obdelovati na način, ki ni združljiv s temi nameni«. Namen zbiranja osebnih podatkov v izjavi za pridobitev temeljnega dohodka je, da se posamezniku dodeli pomoč, javna objava podatkov pa namena nima izkazanega, zato je v nasprotju z evropsko direktivno. S tega vidika v nadaljevanju predlagamo odstranitev tega določila.

Zavedamo se, da je dinamika razvoja dogodkov v povezavi z epidemijo COVID-19 velika. Vseeno bi bilo možno in smotno argumentom prisluhni pravočasno. Izpostavljene zadeve, ki se tokrat spreminjajo, so bile predlagane že ob sprejemanju zakona. Vmes je že obveljal sprejeti zakon iz prvega paketa in številni so svoje življenjske in poslovne določitve že izpeljali prav na podlagi sprejete zakonodaje. Četudi so predlagane spremembe dobrodošle, pa lahko te pri nekaterih zbujejo nelagodje in celo

nepravičnost, saj so nekateri zaradi povsem drugačnega koncepta upravičenosti do pomoči iz pogojev po novem izpadli. **Zato pozivamo k večjemu vključevanju različnih javnosti, da bo zakonodaja v bodoče že v osnovi osnovana kar najbolje** in da do opisanih situacij ne bo prihajalo. Razmisliti je potrebno tudi o vseh, ki se bodo zaradi opisane situacije čutili oškodovane.

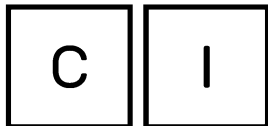
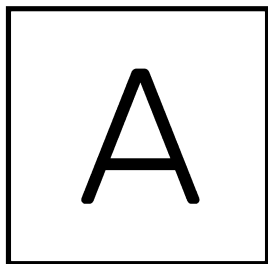
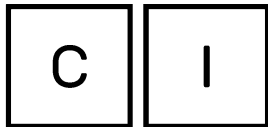
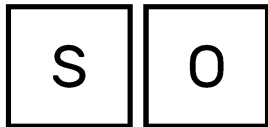
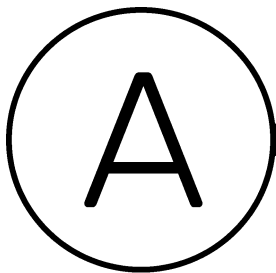
Pri prebiranju predloga *Zakona o zagotovitvi dodatne likvidnosti gospodarstvu za omilitev posledic epidemije covid-19* pozdravljamo, da se večanje likvidnosti nanaša tudi na samozaposlene in nevladne organizacije. Predlagamo predvsem, da se spremeni način določanja višine kreditov.

Izpostavljamo tudi, da tako prvi kot drugi predlog zakona v nazivu govorita o pomoči gospodarstvu oziroma posameznikom, potem pa so zraven vključeni tudi drugi sektorji, predvsem javni sektor in nevladni sektor. Zavedati se je potrebno, da je **tudi nevladni sektor pod velikim pritiskom, znotraj slednjega pa bo še posebno prizadeta kultura**. S tega vidika pričakujemo, da se bo našel posluš tudi za tovrstne specifične težave, pa tudi težave, ki so zaradi odpadlih prireditev skupne še turizmu, znanosti in vsem oblikam izobraževanja, zlasti kadar gre za mednarodni kontekst takih prireditev.

Težave, ki so najbolj pereče in ki jih bo potrebno nasloviti v drugem oziroma tretjem paketu ali skozi individualno komunikacijo s posameznimi ministrstvi, v našem primeru z Ministrstvom za kulturo, so:

- Nevladne organizacije ne morejo – in na področju kulture verjetno še kar nekaj časa ne bodo mogle – izvajati evropskih, nacionalnih in lokalnih projektov in programov v javnem interesu. Slednje za seboj potegne **vprašanje realizacije teh aktivnosti in zamika pogodbenih obveznosti končne realizacije v leto 2021**. O tem je potrebno takoj pričeti voditi konstruktiven dialog, ki bo prinesel ustrezne rešitve za nevladne organizacije in ne bo vključeval finančnih rezov.
- Mnoge organizacije so aktivnosti, za katere so že prejele odobritev, v času uvedbe ukrepov zaradi COVID-19 že pripravljale, nato pa jih je prekinila epidemija. Zaradi tega se nekateri bojijo, da so nastali stroški ne le podvojeni, temveč da bodo v luči nepriznavanje višje sile celo tretirani kot neupravičeni. Potrebno je poiskati konstruktivno rešitev in vzdrževati sistemsko komunikacijo s celotnim sektorjem. Poleg tega **ponovno predlagamo sklad z nepovratnimi sredstvi**, ki bi saniral tovrstne situacije.
- **V nekaterih primerih so lahko rešitev tudi krediti**. Pri teh je potrebno spremeniti drugi paket na način, da bodo v 5. členu, ki določa višino pomoči, upoštevani vsi prihodki in ne zgolj prihodki od prodaje.

V nadaljevanju podajamo daljša in dodatna pojasnila

Predlogi za spremembo Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije covid-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo

K 11. členu, ki spreminja 37. člen:

V 37. členu se črta prvi (1) odstavek. Sedanji drugi, tretji in četrti odstavek postanejo prvi, drugi in tretji.

V dosedanjem drugem, po novem prvem, odstavku se pred zadnjo poved doda nova poved, ki se glasi: »V primeru, da samozaposleni v letu 2019 ali 2020 niso opravljali dejavnosti za poln delovni čas, se pri preračunavanju prihodkov to smiselno upošteva.«

11. člen, ki spreminja 37. člen se po novem glasi:

37. člen se spremeni tako, da se glasi:

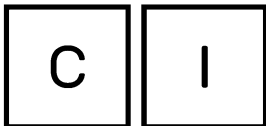
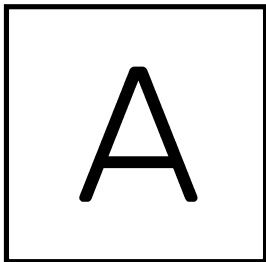
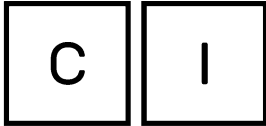
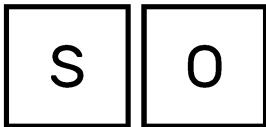
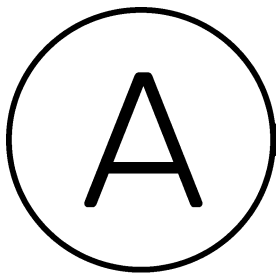
»37. člen
(vračilo mesečnega temeljnega dohodka)

(1) Do pomoči so upravičeni tisti samozaposleni, ki jim bodo prihodki v letu 2020 zaradi epidemije upadli za več kot 10 % glede na leto 2019. Če niso poslovali v celotnem letu 2019 oziroma 2020, so do pomoči upravičeni tudi tisti samozaposleni, ki se jim bodo povprečni mesečni prihodki leta 2020 zaradi epidemije znižali za več kot 10 % glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2019. Če v letu 2019 niso poslovali, so do pomoči upravičeni tudi tisti samozaposleni, ki se jim bodo povprečni mesečni prihodki v letu 2020 zaradi epidemije znižali za več kot 10 % glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2020 do 12. marca 2020. V primeru, da samozaposleni v letu 2019 ali 2020 niso opravljali dejavnosti za poln delovni čas, se pri preračunavanju prihodkov to smiselno upošteva. Če pogoj iz tega odstavka ni dosežen, mora upravičenec vrniti celotno pomoč.

(2) Za upravičenca, ki ugotavlja prihodke po pravilih o računovodstvu, so prihodki iz prejšnjega odstavka čisti prihodki od prodaje, ugotovljeni po pravilih o računovodstvu, ter nadomestila iz zavarovanja za starševsko varstvo.

(3) Do pomoči so upravičeni tisti verski uslužbenci registriranih cerkva ali drugih verskih skupnosti, ki zaradi epidemije ne morejo opravljati dejavnosti, kar izkažejo z izjavo registrirane cerkve ali druge verske skupnosti, katere člani so.«

Obrazložitev

Predlagamo črtanje prvega odstavka, ki določa, da je izjava, s katero samozaposleni prosi za temeljni dohodek, javna. Kot že izpostavljeno, ni jasno, kaj je namen, zavoljo katerega bi takšna izjava morala biti javna. Menimo, da je s tem določilo v nasprotju s Splošno uredbo EU o varstvu podatkov (ang. kratica GDPR, natančneje z (b) alinejo prvega odstavka 5. člena, ki določa, da so podatki »zbrani za določene, izrecne in zakonite namene ter se ne smejo nadalje obdelovati na način, ki ni združljiv s temi nameni«. Namen zbiranja osebnih podatkov v izjavi za pridobitev temeljnega dohodka je, da se posamezniku dodeli pomoč, javna objava podatkov pa namena nima izkazanega, zato je v nasprotju z evropsko direktivno. Menimo, da bi tudi presoja pri institutu Informacijskega pooblaščenca pokazala, da tovrstna javna obdelava ni upravičena, s čimer bi bilo potrebno zakon naknadno spreminjati. V izogib temu predlagamo, da se določilo črta.

Prav tako predlagamo dopolnitev prenovljenega 37. člena tako, da se upošteva dejstvo, da so nekateri samozaposleni v letu 2019 delovali za krajši delovni čas, ne pa nujno tudi v letu 2020. Spremembo zavarovalnega časa je potrebno pri preračunavanju prihodkov smiselno upoštevati, saj so zaradi izpada prihodkov iz naslova dejavnosti lahko v tem primeru neupravičeno oškodovani tisti, ki so povečali delež zavarovanja iz naslova samozaposlenosti.

Predlogi sprememb Zakona o zagotovitvi dodatne likvidnosti gospodarstvu za omilitev posledic epidemije covid-19

K 5. členu

V drugem odstavku se črta besedna zveza »od prodaje«. Odstotek se iz 10 zviša na 25. Črta se tudi besedna zveza »in ne sme presegati višine zneska stroškov dela za leto 2019.« Drugi odstavek se po novem glasi: »(2) Najvišji dovoljeni skupni znesek glavnice kredita posameznega kreditorejmalca, za izpolnitev katerega skladno s tem zakonom odgovarja Republika Slovenija, znaša do 25 % prihodkov v letu 2019.«

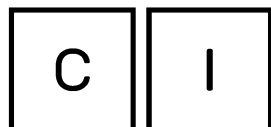
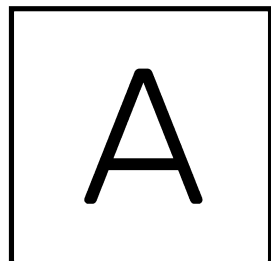
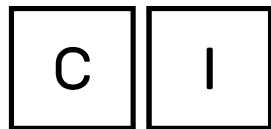
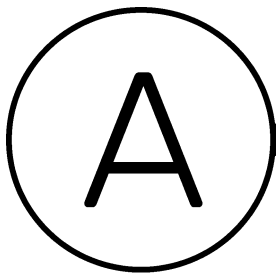
5. člen se po novem glasi:

5. člen

(pogoji v zvezi s kreditnimi pogodbami in kreditorejmalci)

(1) Republika Slovenija prevzema poroštveno obveznost po tem zakonu v primeru kreditnih pogodb, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- a) sklenjene so po 12. marcu 2020 in najkasneje do 31. decembra 2020;
- b) ročnost kredita ne presega petih let;
- c) kredit je namenjen izključno financiranju osnovne dejavnosti kreditorejmalca, in sicer financiranju novih ali dokončanju že začelih naložb (investicij), financiranju obratnega kapitala ali financiranju poplačila obveznosti iz kreditnih pogodb, ki so bile sklenjene v obdobju od 12. marca 2020 do uveljavitve tega zakona in izpolnjujejo pogoje po tem zakonu;

d) kredit ni namenjen financiranju povezanih družb ali družb s sedežem v tujini.

(2) Najvišji dovoljen skupni znesek glavnice kredita posameznega kreditojemalca, za izpolnitev katerega skladno s tem zakonom odgovarja Republika Slovenija, znaša do 25 % prihodkov v letu 2019.

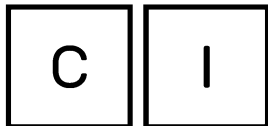
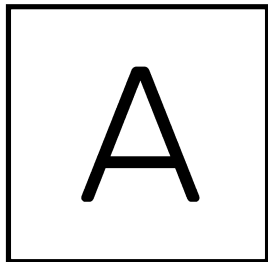
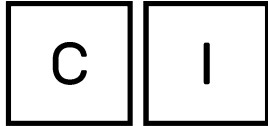
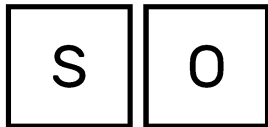
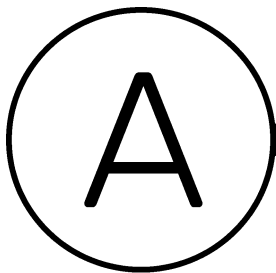
(3) V primeru, da je kreditojemalcu odobren odlog plačila obveznosti za na novo sklenjene kreditne pogodbe v skladu z zakonom, ki ureja interventni ukrep odloga plačila obveznosti kreditojemalcev, se v najvišji dovoljeni skupni znesek obveznosti posameznega kreditojemalca iz prejšnjega odstavka všteva znesek njegovih odloženih obveznosti.

(4) Republika Slovenija prevzema poroštveno obveznost po tem zakonu za kreditojemalca v primeru:

- a) da kreditojemalec 31. decembra 2019 ni štel za podjetje v težavah po pogojih, kot so opredeljeni v 18. točki 2. člena Uredbe 651/2014/EU;
- b) da se po 31. decembru 2019 kreditojemalec z likvidnostnimi težavami sooča zaradi poslovnih razlogov, povezanih s posledicami COVID-19 na območju Republike Slovenije;
- c) da se kreditojemalec na dan 12. marca 2020 ne šteje za neplačnika skladno z določbami Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L št. 176 z dne 27. 6. 2013, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) 2019/2033 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2019 o bonitetnih zahtevah za investicijska podjetja ter o spremembi uredb (EU) št. 1093/2010, (EU) št. 575/2013, (EU) št. 600/2014 in (EU) št. 806/2014 (UL L št. 314 z dne 5. 12. 2019, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 575/2013/EU), pri čemer kreditojemalec na dan 12. marca 2020 nima pomembnih zamud pri poravnavanju obveznosti do banke, kot so opredeljene v smernicah Evropskega bančnega organa;
- d) da gre za kreditojemalca, ki ne posluje in ni registriran v državi iz Seznama Evropske unije z jurisdikcijami, ki niso pripravljene sodelovati v davčne namene, in nima lastnika iz takšne države;
- e) da ima kreditojemalec na dan vložitve vloge poravnane zapadle obveznosti iz naslova obveznih prispevkov, davkov in drugih dajatev ali da je na dan vložitve vloge za kredit v situaciji, ko mu je v skladu z določbami zakona odloženo plačilo obveznosti iz naslova obveznih prispevkov, davkov in drugih dajatev oziroma omogočeno obročno odplačilo le-teh, in
- f) da je kreditojemalec vključen v sistem obveznega večstranskega pobota po zakonu, ki ureja ukrepe za odpravo plačilne nediscipline.

(5) Kreditojemalec mora v vlogi za odobritev kredita za namene dokazovanja izpolnjevanja pogojev iz prejšnjega odstavka banki predložiti zadnje računovodske izkaze ter:

- a) opis svojega poslovnega položaja zaradi posledic COVID-19 skupaj z navedbo:
  - zneska skupnih prihodkov od prodaje kreditojemalca v letu 2019;
  - zneska stroškov dela za leto 2019;

- b) opredelitev višine in ročnosti zahtevanega kredita;
- c) opredelitev namena kredita;
- d) v primeru, da ima tudi kredit, ki je predmet odloga po zakonu, ki ureja interventni ukrep odloga plačila obveznosti kreditorejmalcev, podatek o višini obveznosti kreditorejmalca iz naslova tega kredita;
- e) izjavo, da bo kredit namenjen financiranju skladno s prvim odstavkom tega člena;

Obrazložitev

V določanje kreditne sposobnosti posameznika ali nevladne organizacije se bi moralo **vštevati vse prihodke**, saj pomemben del prihodkov za nevladne organizacije pomenijo tudi javna sredstva za izvajanje programov v javnem interesu. Zares pričakujemo, da bodo organizacije kredite potrebovale predvsem za premoščanje nekaterih težav, povezanih z izvajanjem projektov in programov, zlasti tistih, za katere pridobivajo sredstva v mednarodnem kontekstu, zato je smiselno, da se v višino določanja kredita všteva tudi vse prihodke.

Postavljeni odstotek je zelo nizek, zato predlagamo zvišanje na 25%. Prav tako predlagamo, da se črta določilo, po katerem višina kredita ne sme presegati višine stroškov dela, saj je zaposlovanje v nevladne sektorju specifično in bi takšna omejitev močno posegla v predvideno pomoč.

Za vsa dodatna pojasnila ostajamo na voljo.

Lep pozdrav,

Društvo Asociacija

DRUŠTVO ASOCIACIJA
–društvo nevladnih organizacij in
posameznikov na področju kulture

PISARNA
Dalmatinova 4, 1000 Ljubljana

SEDEŽ
Metelkova 6, 1000 Ljubljana

+386 (0)1 4341 244
+386 (0)51 773 611

info@asociacija.si
www.asociacija.si

DAVČNA ŠTEVILKA
38450666 (nismo dav. zav.)

MATIČNA ŠTEVILKA
1768875

TRR
SI56 61000 0014575 664
(pri DH d.d.)